

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
МІЖНАРОДНІ СОЦІАЛЬНІ ПРАКТИКИ

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність І 10 Соціальна робота та консультування

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Міжнародні соціальні практики
Викладач	Сабат Наталія Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактний телефон викладача	+380986702613
Е-mail викладача	nataliia.sabat@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	очні консультації: згідно розкладу консультацій

2. Анотація до освітньої компоненти

Освітня компонента «Міжнародні соціальні практики» покликана ознайомити студентів із сучасним досвідом організації та реалізації соціальної роботи в різних країнах світу. У процесі вивчення курсу розглядаються ключові моделі соціального забезпечення, підходи до вирішення соціальних проблем, міжнародні стандарти та етичні засади професійної діяльності соціального працівника. Особлива увага приділяється аналізу соціальних політик, систем соціального захисту та інноваційних практик у сфері підтримки вразливих груп населення. Студенти матимуть змогу порівняти національний і міжнародний досвід, визначити перспективи впровадження кращих практик у вітчизняну соціальну роботу та критично оцінити можливості адаптації зарубіжних моделей до українських реалій. Курс сприяє розвитку глобального бачення професії, міжкультурної компетентності та готовності до міжнародної співпраці у сфері соціальної роботи.

3. Мета та цілі освітньої компоненти

Мета: сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про сучасні моделі соціальної роботи в міжнародному контексті, розвинути здатність аналізувати, порівнювати та адаптувати зарубіжний досвід соціальної підтримки до українських реалій з урахуванням етичних, культурних, правових і соціальних особливостей.

Завдання:

– ознайомити студентів із провідними моделями соціальної роботи у країнах Європи, Північної Америки, Азії та глобального Півдня;

- проаналізувати системи соціального забезпечення, соціального захисту та надання соціальних послуг у міжнародній перспективі;
- вивчити кращі практики роботи з різними соціальними групами (діти, молодь, люди з інвалідністю, мігранти, біженці, люди похилого віку тощо);
- розвинути навички критичного аналізу міжнародних кейсів соціальної роботи, включаючи гуманітарну допомогу, кризове реагування, соціальну інтеграцію;
- сприяти формуванню глобального світогляду, міжкультурної чутливості та готовності до міждержавної професійної співпраці;
- акцентувати на міжнародних етичних стандартах та принципах прав людини як основі сучасної соціальної практики;
- сприяти формуванню спроможності використовувати міжнародний досвід для вдосконалення національної системи соціальної роботи.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

СК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

СК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проєктувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання.

СК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

СК 18. Здатність впливати на подолання міжособистісних, внутрішньо сімейних конфліктів, надавати необхідну консультативну психолого-педагогічну допомогу дитячим, молодіжним, громадським об'єднанням, групам соціального ризику, дітям та підліткам, які потребують допомоги.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження, упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ПРН 3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

ПРН 22. Вивчати, узагальнювати та впроваджувати в роботу нові методи навчання та виховання, здійснювати критичний відбір технологій відповідно до характеру проблем соціально-педагогічної практики.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 / 4
семінарські заняття	18 / 6
самостійна робота	60 / 80

Ознаки освітньої компоненти			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
I	I 10 Соціальна робота та консультування	перший	вибіркова

Тематика освітньої компоненти			
Тема	Кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Глобальні підходи до соціальної роботи: концепції, принципи, стандарти.	2/2	2	10/12
Тема 2. Порівняльний аналіз моделей соціальної політики і соціального забезпечення.	2	4/2	10/14
Тема 3. Соціальна робота в країнах ЄС: досвід побудови інклюзивного суспільства.	2	2	10/12
Тема 4. Міжнародна практика соціальної роботи з уразливими групами населення.	2	4/2	10/14
Тема 5. Інноваційні методи соціальної роботи: міжнародний досвід і трансфер технологій.	2/2	2	10/14
Тема 6. Інтеграція міжнародного досвіду в українську соціальну роботу.	2	4/2	10/14
ЗАГ.:	12/4	18/6	60/80

6. Система оцінювання освітньої компоненти

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Згідно Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Семінарські заняття – 45 балів, Контрольна робота – 45 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10.
Вимоги до письмових робіт	Виконання письмових завдань, поданих до планів семінарських занять, є обов'язковим складником підготовки до заняття і оцінюються додатково. Письмові роботи повинні виконуватися самостійно й перевірятись під час практичного заняття. Здобувачі вищої освіти виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії).
Семінарські заняття	Семінарські та практичні заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань, складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань. Оцінка за такі заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язкова присутність на заняттях. Активність упродовж семестру, відвідування або відпрацювання усіх семінарських занять упродовж двох тижнів з моменту пропуску заняття або отримання незадовільної оцінки на занятті. Оцінки за поточне тестування, відповіді на семінарських заняттях, виконання контрольної роботи та завдань на самостійне опрацювання.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи).

Академічна доброчесність: Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>

– сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти, інших видів політики, передбачених нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО.

Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Під час виконання письмових завдань слід надавати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

У випадку порушення норм академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Відвідування занять: Обов'язкове. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Неформальна освіта: Згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-

[rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf](#)

Зараховуються результати неформальної освіти згідно з кількістю годин та тем, які повинні відображати матеріал семінарських занять. Наприклад, 2 години, які були отримані в результаті неформальної освіти, зараховуються як одне семінарське заняття з відповідної теми.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

Рекомендовані платформи:

українська освітня платформа [Prometheus](#);

безкоштовна освітня платформа [Khan Academy](#);

українська студія онлайн-освіти [EdEra](#);

онлайн-платформа [Coursera](#).

8. Рекомендована література

Базова:

1. Николаєва В. І. Європейський досвід управління розвитком системи соціальної роботи : навчально-методичний посібник. Полтава : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 126 с.
2. Сабат Н. І., Сабат Н. В. Актуальні проблеми соціальної роботи і соціальної педагогіки : методичні рекомендації для студентів ОР «магістр» спеціальності 231 Соціальна робота. Івано-Франківськ : НАІР, 2021. 68 с.
3. Семигіна Т. Міжнародна соціальна робота: пріоритети та стандарти. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 145 с. <https://bit.ly/3aKfQdI>
4. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.

Додаткова:

5. Авдєєва А. В. Розвиток державної політики у сфері захисту прав дітей в умовах децентралізації за кордоном. *Вісник національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління»*. 2023. № 1 (18). С. 11–18.
6. Бурлай Т. В., Дмитрук Д. А., Костиця В. І., Левін Р. Я. Політика соціальної якості: теорія та міжнародні підходи в контексті завдань повоєнної реконструкції України. *Український соціум*. 2022. № 3 (82). С. 9–30. <https://doi.org/10.15407/socium2022.03.009>
7. Добровольська Р. О. Педагогіка музичної терапії: закордонний досвід. *Педагогічні науки: теорія та практика*. 2024. № 1. С. 150–155. <https://doi.org/10.26661/2786-5622-2024-1-21>

8. Дуля А. В. Зарубіжний досвід соціальної роботи з українськими біженцями. *Соціальна підтримка сім'ї та дитини у соціокультурному просторі громади* : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Суми, 04 червня 2024 року. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. С. 103–107.
9. Клос Л. Шляхи розвитку теорії та практики соціальної роботи в умовах глобалізації. *Social Work and Education*. 2021. Vol. 8. № 4. pp. 461–471. <https://doi.org/10.25128/2520-6230.21.4.3>
10. Мальцева О. І. Служба медіації в школі: досвід зарубіжних країн та України. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2021. № 6 (344). Ч. 1. С. 188–196.
11. Назар Н. Соціальна робота у сфері охорони здоров'я Канади. *Social Work and Education*. 2021. Vol. 8. № 3. pp. 341–351. <https://doi.org/10.25128/2520-6230.21.3.3>
12. Свистунова О. В. Соціальний захист у країнах ЄС: конституційні моделі та можливості їх адаптації в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 2. С. 76–78. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-2/16>
13. Семигіна Т. В. Міжнародна соціальна робота: глобальні пріоритети соціального розвитку і нове визначення соціальної роботи. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України*. 2015. № 1–2. С. 6–11.
14. Семигіна Т. В. Сучасна соціальна робота: чи виправдане стирання меж. *Перспективи розвитку соціальної педагогіки в Україні: матеріали круглого столу (24 травня 2018 року, Київ)*. Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2018. С. 84–89.
15. Слосанська Н., Поліщук В. Соціальна робота в громаді за кордоном: історія та сучасні тенденції розвитку. *Social work and education*. 2019. № 6 (4). С. 390–407.
16. Тришновський Є. М. Зарубіжний досвід формування державної політики у соціальній сфері. *State Formation*. 2024. № 2 (36). С. 518–532. <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-2-35>
17. Шапошникова І. В., Катрич В. М. Світовий досвід технологій соціальної роботи з інвалідами Збройних Сил та перспективи його реалізації в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2024. Вип. 13. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-13-07-01>

Викладач _____ Наталія САБАТ, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи